

I dag starter slagsmålet om magten i folkekirken

Hvem skal bestemme over vielsesritualer og hvor mange penge kirken må bruge? Regeringens udvalg giver nogle bud i dag.

NY KIRKESTRUKTUR

KIRSTEN NILSSON OG KRISTINE KORSGAARD

Den danske folkekirke kommer formentlig til at bestemme mere over sin egen økonomi. Men hvem i kirken skal træffe beslutningerne, hvordan skal de vælges, og må de blande sig i alt fra budgetter og vielsesritualer til

den offentlige debat om organdonation og miljøpolitik?

Da regeringen kom til, satte kirkeminister Manu Sareen (R) et udvalg til at klarlægge, hvem der bestemmer hvad i folkekirken, og til at foreslå nogle nye og bedre måder at fordele magten på. I dag fremlægger udvalget sit oplæg, som gerne skulle sætte gang i en bred og hed sommerdebat, før udvalget lægger sig fast på sin endelige anbefaling.

Kristeligt Dagblad kunne i går fortælle, at to af udvalgets forslag som forventet vil indebære, at kirken får et nationalt kirkeråd, altså et ledende organ. Hvis det bliver til virkelighed, kan det være alt fra en god ide til »en ulykke« – alt efter hvem man spørger. Biskoppen i Helsingør Stift, Lise-Lotte Rebel, er »dybt betænkelig« ved udsigten til et centralt råd. Det kommer ikke

til at repræsentere det store flertal af folkekirken medlemmer, som bruger kirken til konfirmation, bryllup og juleaftensdag, men som ikke kan forventes at deltage i valg til et kirkeråd, mener hun.

»Det betyder i praksis, at rådet vil blive sammensat af de særligt engagerede, og det vil fungere på deres betingelser. Hermed opstår en overhængende fare for at skabe en indre kirkelig splittelse mellem flertallet, der betaler gildet, og den aktive minoritet, der bestemmer. Det ville være en ulykke«, siger Lise-Lotte Rebel.

I andres øjne – det gælder blandt andre omkring halvdelen af biskopperne – er det tiltrængt med en mere central styring af kirken. Den nivalgte biskop i Haderslev, Marianne Christiansen, siger:

»Det er et levn fra enevældens tid, at det formelt er kirkeministeren, der bestem-

Hvem bestemmer hvad i folkekirken?

Folketinget og regeringen sætter rammerne for folkekirken for eksempel om medlemskab, kirker, kirkegårde og folkekirken overordnede økonomi. Kirkeministeren fastsætter landskirkeskatten og budgettet for den såkaldte fællesfond, som først og fremmest betaler løn til præster og provster.

10 stifter med hver sin biskop

Biskoppen ansætter præster og fører tilsyn med præster og menighedsråd. Kan godkende mindre ændringer i for eksempel ritualer.

* Nogle menighedsråd administrerer flere sogne, og nogle sogne har mere end én kirke. Der er således cirka 1.700 menighedsråd, ca. 2.000 præster (årsværk) og 2.300 kirker. Kilder: Kirkeministeriet, sogn.dk, provsti.dk. Grafik: Mads Pedersen 13171

107 provstier med hver sin provst og provstiuvalg

Udvalget sætter rammerne for kirkenes budgetter og fastsætter den lokale kirkeskat. Skal godkende visse af menighedsrådenes beslutninger. Provsten er en slags personalechef for præsterne. Der er i gennemsnit cirka 20 sogne i et provsti.

Cirka 2.100 sogne med hver sin kirke, menighedsråd og præst*

Menighedsrådet står for sognets kirke, kirkegårde og kirkelige aktiviteter. Arbejdsgiver for de ansatte i kirken, bortset fra præsten, som er ansat af ministeriet. Præsten bestemmer over forkyndelsen og er medlem af menighedsrådet.

mer over kirkens økonomi. Der burde være et demokratisk organ, som var bredt repræsentativt sammensat for hele folkekirken, som enten var besluttende eller i hvert fald blev hørt«, siger hun.

Beslutningsstrukturen i den danske folkekirke er efter nogens opfattelse generelt noget værre rod.

Selv om der står i grundloven, »at folkekirken forfatning ordnes ved lov«, er en

kirkeforfatning aldrig lavet, og regler om folkekirken er derfor et kludetæppe af love, der er blevet til hen ad vejen. Folkekirken ligner på mange måder en græsrodsorganisation, hvor hvert af de over 2.100 sogne har sit eget budget og ansvar.

»Det ville svare til, at hver DSB-station havde sin egen måde at tænke køreplaner på«, som Morten Thomsen Højsgaard for nylig formulerede det her i avisen. Han er generalsekretær i Bibelselskabet og har forsket i folkekirken.

Uigennemsigtheden blev udstillet, da kirkeminister Manu Sareen i slutningen af 2011 lagde sig ud med store dele af folkekirken ved at bebude, at homoseksuelle skulle kunne vies i kirken og kalde sig ægtefolk. For kunne han overhovedet beslutte det? Og hvis ikke, hvem kunne så? Biskopperne kunne ikke blive enige om en fælles holdning til vielsesspørgsmålet, men endte med at måtte indordne sig under ministerens beslutning og foreslå et ritual, der levede op til det nye foresl.

En del af debatten kommer formentlig til at handle om, hvorvidt et råd – hvis der kommer et – skal bestemme over den slags 'indre anliggender', eller om det alene skal behandle økonomiske spørgsmål. kristine.korsgaard@pol.dk

Ungdomsuddannelser: Godt med strengere prøvekrav

Både gymnasier og erhvervsuddannelser hilser VKO-forslag om afgangsprøver velkomment. Forsker er bekymret for, om man rammer de forkerte.

AFGANGSPRØVER

JAKOB STIG JØRGENSEN

Det er både fornuftigt og helt rigtigt at stille krav om, at danske elever skal bestå folkeskolens afgangsprøver i dansk og matematik for at kunne fortsætte i uddannelsessystemet.

Det mener både formanden for Gymnasieskolernes Rektorforsning, Jens Boe Nielsen, og direktøren for Danske Erhvervsskoler, Lars Kunov, efter at Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti vil gøre optagelsen til ungdomsuddannelserne afhængig af, om eleverne som minimum afslutter folkeskolen med karakteren 2 i de to fag.

»Det lyder rigtig fornuftigt. Det vil være godt, at der bliver lagt et pres på eleverne for at præstere til afgangsprøven, så den har en funktion og noget vægt. Sådan er det ikke i dag«, siger Jens Boe Nielsen og bliver bakket op af Lars Kunov:

»Jeg synes, det er et udmærket forslag. Vi er nødt til at sikre, at de, der starter på en ungdomsuddannelse, har de basale læse-, skrive- og regnefærdigheder. Ellers har de ikke en realistisk chance for at gennemføre.«

I dag skal eleverne i 9. og 10. klasse aflægge afgangsprøve i en række fag. Prøverne har ingen reel betydning for, om eleverne kan fortsætte på en ungdomsuddannelse.

Det har til gengæld den såkaldte uddannelsesparathedsvurdering, der i 9. klasse afgør, om eleverne er parate til at gå på en ungdomsuddannelse.

Fleere erhvervsuddannelser screener dog i dag eleverne, inden de får lov at starte. Det gælder blandt andet på en af Danmarks største uddannelsesinstitutioner, Niels Brock, der kræver, at nye handelsskoleelever består en optagelsesprøve.

Eksamener er lotteri

Uddannelsesforsker og centerleder på Center for Ungdomsforskning på Aarhus Universitet Noemi Katznelson peger på, at der kan være en del faldgruber i forbindelse med VKO's forslag.

Derfor mener hun, der er behov for grundige analyser af, om de 18 procent af 9-klasserne, der ved afgangsprøverne i 2011 klarede sig dårligere end karakteren 2 i enten dansk eller matematik eller ikke aflagde prøve, er de samme som dem, der falder fra på ungdomsuddannelserne.

Hun er bekymret for, om man sorterer de rigtige fra med forslaget.

»Eksamener er et lotteri, og man risikerer at fælde elever, der har en dårlig dag, en hård censor eller misforstår emnet. Derfor skal man virkelig tænke sig grundigt om og overveje, om det er den rette stopklods«, siger hun og fortsætter:

»Spørgsmålet er, om et kort sommerkursus er nok til at løse problemerne for de unge, der ikke består afgangsprøverne. Det er meget kort tid.«

jakob.stig@pol.dk

Forår i Illums Bolighus

Kom og nyd den gode forårsstemning i Illums Bolighus, hvor vi netop nu glæder os til at vise dig alle de fine nyheder. Og husk vores No.1 koncept, hvor du som kunde får 10% rabat på alle dine køb i form af bonuspoints. **PÅ GENSYN.**

&Tradition. In Between stol i bejdet ask eller eg. Design: Sami Kallio **2.795,-**

Rosendahl. Søpapegøje. Design: Kay Bojesen **699,95**

Stenströms. Herreskjorte i 100% bomuld. Model Slimline eller Fitted Body. Str. 38-45 **899,-**

Louis Poulsen. PH 5 Contemporary. Design: Poul Henningsen. Dia. 50 cm **4.495,-**

Kähler. Ora vægur i keramik. Flere farver. 20 cm **499,95**. 30 cm **799,95**

Lyngby porcelæn. Lyngby vase i hvid porcelæn. 15 cm **495,-**. 20 cm **695,-**. 25 cm **995,-**

Aiaiai. Capital hovedtelefoner med mikrofon **749,-**

Georg Jensen Damask. Fås i flere modeller. Viskestykke i bomuld og hør **110,-**. Håndklæde i bomuldsfrotte. Fx 50x100 cm **220,-**

Louise Kragh. Mini Dot smykker i keramik. Øreringe **350,-**. Ring **275,-**. Armbånd **350,-**

Royal Copenhagen. Blå Mega Riflet opbevaringskrukke. Lille **599,-**. Mellem **699,-**. Stor **899,-**

Aiayu. Damestrik i 100% cashlana. Str. S-L. Cardigan **1.499,-**. Bluse **1.399,-**

Hoptimist. Kobber. Stor **399,-**. Lille **299,-**

Pelle Väware. Badekåber i 100% bomuldsvelour. Str. S-XL **1.499,-**

Flos. Miss K bordlampe. Design: Philippe Starck. H: 43 cm **2.000,-**

Ilse Jacobsen. Gummistøvler i naturgummi. Str. 36-41. Lang model **900,-**. 3/4 model **850,-**

Karmameju. Body scrub **349,-**. Hand wash **159,-**. Hand lotion **199,-**

Illums Bolighus

AMAGERTORV 10 · 1160 KØBENHAVN K · TELEFON 33 14 19 41 · WWW.ILLUMSBOLIGHUS.DK

MANDAG - FREDAG 10-19 · LØRDAG 10-18 · SØNDAG 11-17